

ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC

1. Thông tin chung về môn học

- 1.1 Tên môn học: **Kinh tế môi trường** Mã môn học: **ECON3304**
1.2 Khoa phụ trách: Khoa Kinh tế và Luật
1.3 Số tín chỉ: 3 tín chỉ lý thuyết

2. Mô tả môn học

Môn học trang bị các kiến thức cơ bản về kinh tế và môi trường, bao gồm khái niệm về ngoại ứng, định lý Coase, quyền sở hữu tài sản và một số khái niệm khác.

Nội dung môn học này gồm có năm phần chính.

Trong phần đầu sẽ giới thiệu mô hình hoạt động của nền kinh tế cổ điển và nền kinh tế thị trường và bản chất hoạt động của thị trường cũng như hệ thống môi trường. Mối tương quan của sự phát triển với môi trường và sự phát triển bền vững.

Phần thứ hai của môn học sẽ tập trung vào nguyên nhân dẫn tới sự suy thoái môi trường và hậu quả của chúng, trong phần này khái niệm về biến đổi khí hậu, bản chất, diễn biến và hậu quả của nó cũng được đề cập.

Phần thứ ba nghiên cứu về các phương pháp sử dụng trong đánh giá tài nguyên môi trường, bao gồm cả tài nguyên không có giá trên thị trường. Trong phần này, phương pháp phân tích chi phí – lợi ích cũng được nghiên cứu sâu hơn.

Phần thứ tư sẽ trình bày các công cụ được sử dụng trong việc quản lý tài nguyên môi trường, tuy nhiên, công cụ kinh tế sẽ được nghiên cứu sâu hơn cụ thể như quyền sở hữu, thuế Pigou, phí môi trường, tiêu chuẩn môi trường, ...

Phần thứ năm nghiên cứu về tài nguyên thiên nhiên và sử dụng bền vững tài nguyên thiên nhiên hướng tới sự phát triển bền vững.

3. Mục tiêu môn học

3.1. Mục tiêu tổng quát:

Sau môn học sinh viên hiểu được các công cụ kinh tế được can thiệp vào thị trường như thế nào nhằm giảm thiểu ô nhiễm, hạn chế khai thác tài nguyên thiên nhiên. cơ chế hoạt động của thị trường sinh viên được trang bị các kiến thức cơ bản về kinh tế học tài nguyên và môi trường, các kiến thức về kinh tế để giải quyết vấn đề môi trường. Theo cách này sinh viên sẽ biết cách can thiệp như thế nào vào hệ thống kinh tế để giải quyết vấn đề môi trường một cách hiệu quả. Bằng việc cung cấp cho sinh viên một trình tự logic: tìm hiểu về hệ thống kinh tế, hệ thống môi trường, nguyên nhân gây suy thoái môi trường, từ đó

sinh viên được trang bị các công cụ để biết cách làm thế nào có thể đánh giá được các tài nguyên không có giá trên thị trường. Trên cơ sở đó, sinh viên sẽ được trang bị các kiến thức về kinh tế, công cụ kinh tế nhằm hạn chế sự ô nhiễm môi trường.

3.2. Mục tiêu cụ thể:

- **Kiến thức**

- Hiểu được mối quan hệ giữa kinh tế và môi trường cũng như bản chất của hoạt động kinh tế.

- Hiểu được cơ chế vận hành của hoạt động kinh tế trong cơ chế thị trường, sự thất bại của thị trường là gì.

- Hiểu được các công cụ kinh tế (thuế ô nhiễm, lệ phí xả thải, tiêu chuẩn thải, giấy phép ô nhiễm và quyền sở hữu tài nguyên môi trường) được thiết lập như thế nào để hạn chế ô nhiễm và giám khai thác tài nguyên.

- Hiểu được nguyên nhân, cơ chế và ảnh hưởng cũng như giải pháp của của biến đổi khí hậu.

- **Kỹ năng**

- Vận dụng được kiến thức trên để làm được các bài tập liên quan tới việc tính toán chi phí, lợi ích của doanh nghiệp.

- Vận dụng được kiến thức đã học trong việc ra quyết định đối với các hoạt động kinh tế mà mình tham gia.

- **Thái độ**

- Có ý thức bảo vệ môi trường trong các hoạt động mình tham gia.

- Tuyên truyền những ảnh hưởng của biến đổi khí hậu cho cộng đồng.

4. Nội dung chi tiết môn học

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
Chương 1: Kinh tế và môi trường	1.1 Hệ thống kinh tế 1.2 Môi trường và vị trí của môi trường trong nền kinh tế 1.3 Tăng trưởng kinh tế, sự gia tăng dân số và vấn đề môi trường 1.4 Sự phát triển bền vững	Trang bị cho sinh viên các kiến thức về môi trường, hệ thống kinh tế và môi trường quan của chúng với sự phát triển bền vững	5	4	1	0	Nguyễn Thế Chinh, <i>Kinh tế và quản lý môi trường</i> , chương 1

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
Chương 2: Nguyên nhân gây suy thoái môi trường và biến đổi khí hậu	2.1 Cơ chế hoạt động của thị trường 2.2 Sự thất bại chính quyền và vấn đề môi trường 2.3 Bài tập và thảo luận 2.4 Biến đổi khí hậu	Giúp sinh viên nắm được: – Thị trường hoạt động như thế nào – Nguyên nhân về sự thất bại của thị trường và của chính quyền trong các vấn đề về môi trường. – Nguyên nhân, hậu quả của biến đổi khí hậu	8	5	3	0	Lê Thị Ngọc Uyển, <i>Kinh tế tài nguyên và môi trường</i> , chương 2
Chương 3: Các phương pháp đánh giá giá trị tài nguyên môi trường	3.1 Phương pháp phân tích chi phí – lợi ích 3.2 Các phương pháp khác sử dụng để đánh giá tài nguyên môi trường 3.3 Bài tập và thảo luận nhóm	Sinh viên được trang bị các công cụ sử dụng để đánh giá những tài nguyên môi trường phi thị trường và phương pháp phân tích chi phí sẽ được giới thiệu sâu hơn	8	6	2	0	Trần Hữu Tuân, <i>Định giá tài nguyên môi trường</i> , 1. Lê Thị Ngọc Uyển, <i>Kinh tế tài nguyên môi trường</i> chương 3
Chương 4: Các công cụ quản lý tài nguyên môi trường	4.1 Công cụ mệnh lệnh kiểm soát 4.2 Công cụ tuyên truyền giáo dục 4.3 Công cụ kinh tế 4.3.1 Phí sử dụng môi trường 4.3.2 Thuế xanh 4.3.3 Tiêu chuẩn môi trường 4.3.4 Quá trình mặc cả và quyền sở hữu môi trường	Sinh viên hiểu được bản chất và ứng dụng được các công cụ, cụ thể là công cụ kinh tế sử dụng trong việc quản lý tài nguyên môi trường	20	13	7	0	Nguyễn Thế Chinh, <i>Kinh tế và quản lý môi trường</i> , chương 5 Phạm Khánh Nam và nhóm biên dịch, <i>Kinh tế môi trường và tài nguyên thiên nhiên</i> , chương 5, chương 6
Chương 5: Tài nguyên thiên nhiên và sử dụng bền vững tài	5.1 Tài nguyên tái tạo 5.2 Tài nguyên không thể tái tạo 5.3 Sử dụng bền	Sinh viên nắm được các loại tài nguyên, giới thiệu một số lý thuyết về khai thác sử dụng bền vững tài	4	4	0	0	Nguyễn Thế Chinh, <i>Kinh tế và quản lý môi trường</i> , chương 6

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
nguyên thiên nhiên	vững tài nguyên thiên nhiên	nguyên					
Tổng cộng:			45	30	15	0	

Ghi chú: TC: Tổng số tiết; LT: lý thuyết; BT: bài tập, thảo luận; TH: Thực hành.

5. Học liệu

5.1 Tài liệu bắt buộc

- [1] Nguyễn Thế Chinh, *Kinh tế và Quản lý tài nguyên môi trường*, Trường Đại học Kinh tế Quốc Dân. 2003.
- [2] Lê Thị Ngọc Uyên, *Kinh tế và Tài nguyên thiên nhiên*, Đại học Mở TPHCM, 2008.
- [3] Phạm Khánh Nam và nhóm biên dịch, *Kinh tế môi trường và tài nguyên thiên nhiên*, Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh, 2005.

5.2 Tài liệu tham khảo

- [1] Bary Field & Nancy Olewiler, *Environmental Economics*, Canada (2005)
- [2] Trần Hữu Tuân, (2008), *Định giá tài nguyên môi trường*, Đại học Huế.
- [3] Hoàng Xuân Cơ, *Giao trình kinh tế môi trường*, NXB Giáo dục. 2003
- [4] David Glover, *Định giá môi trường* Nhà xuất bản Thuận Hóa.
- [5] Noela C. Lasmarias at all, *Readings on the economics of climate change and natural resource management*, Edgardo E. Tongson, 2009.

6. Đánh giá kết quả học tập

Thực hiện theo Quy chế học vụ theo học chế tín chỉ ban hành kèm quyết định số 561/QĐ-ĐHM ngày 08/8/2013 của Hiệu trưởng Trường Đại học Mở Tp.HCM.

STT	Điểm thành phần	Tỉ lệ %
1	Kiểm tra giữa kỳ	30%
2	Thi kiểm tra cuối kỳ	70%
	Điểm tổng kết môn học (Điểm kiểm tra giữa kỳ * 30% + Điểm thi cuối kỳ * 70%)	100%

Ghi chú:

- Điểm kiểm tra giữa kỳ: Là tổng điểm của điểm kiểm tra giữa kỳ và những điểm thành phần đánh giá khác.
- Điểm thi kiểm tra cuối kỳ: Là điểm của 01 lần thi kiểm tra tập trung do Nhà trường tổ chức.

7. Tổ chức giảng dạy và học tập

Thực hiện theo Quy chế học vụ theo học chế tín chỉ ban hành kèm quyết định số 561/QĐ-ĐHM ngày 08/8/2013 của Hiệu trưởng Trường Đại học Mở Tp.HCM.

7.1. Kế hoạch giảng dạy lớp ngày (4,5 tiết/buổi)

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
1	Buổi 1	Kinh tế và môi trường	
2	Buổi 2	Nguyên nhân gây suy thoái môi trường	
3	Buổi 3	Biến đổi khí hậu	
4	Buổi 4	Các phương pháp đánh giá giá trị tài nguyên môi trường	
5	Buổi 5	Bài tập	
6	Buổi 6	Các công cụ quản lý tài nguyên môi trường	
7	Buổi 7	Các công cụ quản lý tài nguyên môi trường (tiếp)	
8	Buổi 8	Bài tập	
9	Buổi 9	Bài tập	
10	Buổi 10	Tài nguyên thiên nhiên	

7.2. Kế hoạch giảng dạy lớp tối (3,5 tiết/buổi)

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
1	Buổi 1	Kinh tế và môi trường	
2	Buổi 2	Nguyên nhân gây suy thoái môi trường	
3	Buổi 3	Nguyên nhân gây suy thoái môi trường	
4	Buổi 4	Bài tập	
5	Buổi 5	Biến đổi khí hậu	
6	Buổi 6	Các phương pháp quản lý tài nguyên môi trường	
7	Buổi 7	Các công cụ quản lý tài nguyên môi trường	
8	Buổi 8	Các công cụ quản lý tài nguyên môi trường (tiếp)	

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
9	Buổi 9	Bài tập	
10	Buổi 10	Các công cụ quản lý tài nguyên môi trường (tiếp)	
11	Buổi 11	Bài tập	
12	Buổi 12	Quản lý tài nguyên thiên nhiên	
13	Buổi 13	Ôn tập	

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày tháng năm 2014

TL. HIỆU TRƯỞNG
TRƯỞNG KHOA KINH TẾ VÀ LUẬT

Đặng Văn Thanh